

nalepiti na listinu, jinak ohlašovati), avšak již u vzoru 163 není ani slova o poplatcích, takže by se mohlo míti z to, že taková listina vůbec poplatek nepodléhá. Naprosto nesprávné jest poučení také u vzoru 144 (»spis jest ohlásiti z opatrnosti (?) bernímu úřadu a do 40 dnu zaslati, anebo možno poplatek hned nalepiti v kolecích«, i u Kč 1000.—?). Právní listiny se ohlašují z povinnosti, nikoliv z pouhé opatrnosti. Totéž u vzoru 158. V některých případech se doporučuje, aby se smlouva přihlásila do 14 dnů zemskému inspektorátu (v Praze magistrátu), což ani není správné, jelikož i jiná města než Praha mají povoleno dávku z přírůstků sama vybírat — avšak jinde opět o tom není ani zmínky. A taková nedůslednost jest stále. Nikdy nevíte zda nebylo něco zapomenuto. Z jakého důvodu se u vzoru 159 (smlouva osvojovací) doporučuje kolek Kč 20.—, není nám známo. Naproti tomu však žádost za schválení osvojení (vzor 159 a) má pouze kolek Kč 5.— (a k tomu ještě přepsaný na soudním podání!) místo Kč 20.— a chybí vůbec kolek na usnesení Kč 50.— (položka 29 soudních poplatků) a pod. I když by se dalo jinak smířiti se s materiálními závadami, rady poplatkové ve sbírce uvedené jsou toho druhu, že ji činí neúčinnou pro praxi, nebo jen s velkým risikem. Věc si nedovedeme jinak představit, než že poplatková ustanovení byla dána do knihy v poslední chvíli bez dostatečné péle. Grafická výprava knihy jest pěkná, avšak cena Kč 80.— značná.

Dr. Karel Novák.

SPEKTATOR: *Jednotlivecký obchod a družstevnictví konsumní a zemědělské*. Nákl. Barvič & Novotný v Brně 1934, str. 61, cena neuvedena. — Autor vidí v rozmáhajícím se kolektivistickém principu veliké nebezpečí pro soukromé podnikání, zejména pro jednotlivecký obchod. Nejsilněji tu konkuruje družstevnictví spotřební a zemědělské. Spotřební družstevnictví opatřuje předměty denní potřeby organizovaným spotřebitelům při společném nákupu za nejnižší ceny s vyloučením podnikatelského zisku. Zemědělské družstevnictví zpeněžuje zemědělské výrobky a opatřuje potřeby pro zemědělské podnikání. Kniha sleduje historický vývoj obou těchto hnutí a statisticky dokazuje veliké obraty, o něž jednotlivecký obchod přichází. Největší ránu soukromému obchodu podle autorova tvrzení zasadil stát podporou družstevnictví a totiž poskytováním bezúročných zápujček, které nebyly vráceny, sanacemi a subvencemi. Družstevnictví bylo podporováno i nepřímo regulací dovozu a zřizováním dovozních syndikátů. Účast družstevního podnikání na distribuci zboží je značná a obnáší přibližně 15.16—18.27% celkové tržby a zásobovala asi 2½ milionu veškerého obyvatelstva. Velmi značné jsou daňové výhody družstev. Konsumní družstva železniční mají veliké slevy na železničním dopravném. I v oboru práva poplatkového požívají družstva velikých výhod (při kolkování). Odpor proti daňovým výhodám družstev je nejen u nás, ale i v cizině (v Rakousku, Francii a Anglii), kde výhody družstev ponejvíce odstraněny, čímž byla družstva postavena co do soutěživosti na roveň soukromému obchodu.

Kniha, která je obranou soukromého podnikání v oboru obchodním, podává ve své poslední kapitole všeobecné srovnání podnikání soukromého a družstevního. Důležité je konstatování, že prodejní ceny družstev nejsou všeobecně nižší a že pokud máme na mysli zboží téže kvality není podstatného rozdílu v obou druzích cenových hladin. Podle autorova názoru družstevnictví vede k oslabení soukromého podnikání, které bylo a zůstane hybnou pákou všeho pokroku hospodářského a kulturního. — Autor apeluje ke konci svého pojednání i na průmysl, aby se rovněž vzepřel družstevnímu rozvoji na poli výroby, ježto jest jím stejně jako obchod ohrožen.

Dr. Reichert.

JUDr. KAREL GERLICH: *Rozvod, rozluka, alimenty*. Předpisy upravující manželství, rozvod, rozluku, neplatnost manželství, právní poměry rozvedených a rozloučených manželů, výživné, osvojení a právní poměry dětí. — Praha, 1934. Nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství. Str. 430, 16°. — Doc. Dr. Gerlich upravuje a opatřuje poznámkami a

judikaturou právní předpisy o rozvodu, rozluce a alimentech. V podrobnostech podává autor v části prvé předpisy platné na celém území republiky (větší část manželské novelly, alimentární zákon, zákon o osvojení a zákon o ochraně dětí v cizí péči a dětí nemanželských, jakož i přehled mezinárodního práva soukromého). Druhá část uvádí předpisy platné v zemích historických (menší část manželské novelly, příslušné předpisy občanského zákoníka a předpisy o řízení ve věcech manželských). Třetí část obsahuje předpisy platné na Slovensku a Podkarpatské Rusi (manželský zákon z r. 1894, zákon o řízení ve věcech manželských a zákon o úpravě poručenských a opatrovnických záležitostí). V části čtvrté jsou tabulky pro výpočet kritické doby početí a narození dítěte, jakož i příklady žalob, žádostí a návrhů v uvedené sféře. Na konci knihy je připojen časový rejstřík právních předpisů a abecední ukazatel. Komentované vydání Gerlichovo je velmi důkladně a svědomitě sestaveno a bude vítanou příručkou pro praktické právníky ve věcech rozvodových, rozlukových a alimentárních.

Dr. Wierer.

PRÁVO ČESKOSLOVENSKE. *Sešit 5.* obsahuje především komentář k zákonu, č. 117/1934, jímž byl novelisován zákon o *pensijním pojištění* sokromých zaměstnanců. Autorem rozboru je dr. Jan Gallas, ředitel Všeobecného pensijního ústavu. Úplné znění zákona o pensijním pojištění po novele otištěno není, autor se omezuje jen na výklad změn novelou přivoděných, jehož názornost podporuje praktickými příklady. Prodloužení platnosti t. zv. *zmocňovacího zákona* do 30. VI. 1935 a některé obsahové změny jeho jsou předmětem dalšího příspěvku z pera dra Emila Soboty. Za textem zákona č. 109/1934, doprovázeným citáty z důvodové zprávy, zařaděny jsou stručné »poznámky k zákonu«, zabývající se jmenovitě otázkou obsahového rozšíření zmocnění, nastalého novou úpravou. Obsah čísla ukončen je výnosy ministerstva financí a výběrem z judikatury nejvyššího správ. soudu ve věcech finančních.

Sešit 7. věnován je rozboru zákona 147/1934 o zabezpečení nároků pojistníků v soukromém pojištění. Autorem vysvětlivek je dr. J. Husserie. S poznámkami dra K. Louly je zde dále publikováno vládní nařízení 142/1934 o exekuční ochraně v okresích zvlášť těžce neúrodou postižených. Bez komentáře otištěn je nový výpovědní a stěhovací řád pro zemi Českou (119/34) a Slovenskou (120/34). Dobrým počinem je stručný přehled méně důležitých norem v příslušném období ve Sbírce zákonů a nařízení publikovaných.

Sešit 9. obsahuje komentář k novému znění zákona o ochraně čsl. měny, obsaženému ve vyhlášce ministerstva financí 141/1934. Autorem je doc. dr. Antonín B a s c h. Výklad k vládnímu nařízení č. 202/34 a opatřením Národní banky čs. č. 203/34 a 206/34 sb. o soupisu a povinné nabídce peněžních hodnot a drahých kovů podává dr. Jan K o z á k. Výňatky z materiálů doprovázeny jsou jednak vládním nař. č. 159/34 o daňových úlevách pro jisté osoby, jednak vládním nař. 160/1934 o bytovém hospodářství obcí a stavebních sdružení. Svazek je ukončen výběrem z finanční judikatury nejv. správ. soudu.

Kert.

PROF. DR. FRANTIŠEK KOLÁČEK: *Zeměpis Československa.* — Vydal Melantrich (Praha 1934, str. 283) jako I. svazek přírodovědecké řady vysokoškolských rukovětí. — Po dlouhé době vyšlo tak zase první podrobnější dílo speciálně o zeměpisu našeho státu; tentokrát dílo, jehož autorem je universitní profesor, který se již dlouho obírá se zvláštní důkladností a pečlivostí různými otázkami zeměpisu Československa se dotýkajícími. Svěřilo tedy nakladatelství Melantrich první svazek svých vysokoškolských rukovětí osobě nad jiné povolané. — Dílo je rozvrženo na několik oddílů a je omezeno pouze na všeobecnou část zeměpisu Československa (popis jednotlivých krajů nepojal autor z důvodů technických a